

HOTĂRÂRE

cu privire la contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emise în privința judecătorului Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău

9 septembrie 2024
nr. 482/30

mun. Chișinău

Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, în componența:

Președintele ședinței:

Membrii:

Sergiu Caraman
Vasile Șchiopu
Ioana Chironet
Ion Guzun
Maria Frunze
Tatiana Ciaglic
Alexandru Postica
Lucia Popescu,

examinând în ședință închisă contestația împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emise în privința judecătorului Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, și luând act de informația membrului Consiliului Superior al Magistraturii, Maria Frunze,

CONSTATĂ :

Argumentele contestației:

1. La 19 iunie 2024 Zoia Corsacova a depus contestația în privința acțiunilor judecătorești Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, fiind înregistrată cu numărul 2614m. Iar, la 16 iulie 2024 a înaintat cerere suplimentară la contestație, înregistrată cu numărul 2971m

1.1. În argumentarea contestației Zoia Corsacova și-a manifestat dezacordul cu Hotărârea nr. 61/4 din 19 aprilie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar, relevând că judecătoarea Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, a examinat cauza contravențională nr. 5r-1963/2023. Ședința privind pronunțarea hotărârii a fost fixată pentru 12 iulie 2023, fiind contramandată din motiv că judecătoarea vizată a fost la seminar, iar hotărârea a fost pronunțată în ziua următoare la 13 iulie 2023.

1.2. Zoia Corsacova a notat că, s-a adresat Institutului Național al Justiției unde i-a fost comunicat că la 12 iulie 2023 judecătoarea Ana Cucerescu nu a fost la seminar în această instituție.

1.3. Contestatara menționează că pe site-ul Consiliului Superior al Magistraturii nu a fost plasată informația privind acceptarea prin hotărârea Plenului CSM privind participarea judecătorești vizate la vreun seminar la 12 iulie 2023.

1.4. Autoarea afirmă că în procesul efectuării actului justiției în cauza nominalizată, magistrata a lipsit de la serviciu și, astfel, nu a avut loc ședința de judecată preconizată. Totodată, a fost întocmită formal o notă informativă și

anexată la dosar precum că judecătoarea Ana Cucerescu se află la seminar, însă nu a fost indicată tema seminarului și unde a avut loc acest seminar.

1.5. La 5 februarie 2024 Zoia Corsacova a sesizat Consiliul Superior al Magistraturii, solicitând examinarea acțiunilor judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin prisma comiterii de ultima a abaterilor disciplinare.

1.6. La 26 februarie 2024 Inspekția judiciară a emis Decizia nr. 102s-158p/m de respingere, ca neîntemeiată, a sesizării înaintate de Zoia Corsacova privind tragerea la răspunderea disciplinară a magistratei Ana Cucerescu.

1.7. Petiționara, nefiind de acord cu Decizia menționată supra, a depus la 25 martie 2024 o contestație prin care a solicitat admiterea acesteia, anularea deciziei contestate, restituirea cauzei Inspekției judiciare pentru verificări suplimentare și dispunerea cercetării disciplinare a judecătoarei Ana Cucerescu, prin prisma comiterii abaterilor disciplinare prevăzute de art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

1.8. Prin Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024 a fost respinsă contestația depusă de Zoia Corsacova împotriva Deciziei Inspekției judiciare nr. 102s-158p/m din 26 februarie 2024, prin care a fost respinsă, ca neîntemeiată, sesizarea înaintată de Zoia Corsacova privind tragerea la răspundere disciplinară a judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

1.9. În consecință, petiționara a solicitat anularea Hotărârii nr. 61/4 din 19 aprilie 2024 a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar și a Deciziei adoptate de inspectorul-judecător nr. 102s-158p/m din 26 februarie 2024; tragerea la răspundere disciplinară a judecătoarei Ana Cucerescu, potrivit prevederilor art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Aprecierea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii:

2. Examinând contestația și materialele cauzei disciplinare, în limitele controlului de legalitate, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii consideră oportună respingerea contestației depuse de Zoia Corsacova, cu menținerea fără modificări a Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emise în privința acțiunilor judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, reieșind din următoarele considerente.

3. În conformitate cu art. 1 alin. (1) din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996, Consiliul Superior al Magistraturii este un organ independent, format în vederea organizării și funcționării sistemului judecătoresc, și este garantul independenței autorității judecătorești.

Prin dispoziția alin. (3) art. 29 din Legea nr. 178/2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, Consiliului Superior al Magistraturii i-a fost atribuită competența de a examina contestațiile împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspekției judiciare de respingere a sesizării.

În corespundere cu art. 22 alin. (4) din Legea nr. 947 din 19 iunie 1996 cu privire la Consiliul Superior al Magistraturii, contestațiile împotriva hotărârilor adoptate de colegiul disciplinar se examinează conform prevederilor Legii nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

Procedura de examinare a contestațiilor împotriva hotărârilor completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu este stabilită prin Legea nr. 178/2014, astfel contestația va fi examinată în conformitate cu procedura stabilită pentru examinarea contestațiilor de către completul de contestații.

Conform prevederilor art. 28 din Legea nr. 178/2014 (1) Completele de contestație examinează contestațiile împotriva deciziilor Inspecției judiciare de respingere a sesizării. *Procedura în fața completelor de contestație este scrisă.* (2) La necesitate, membrii completelor de contestație pot solicita inspecției judiciare efectuarea unor verificări suplimentare și/sau colectarea unor documente sau probe noi. (3) Completele de contestație decid: a) admiterea contestației și restituirea cauzei inspecției judiciare pentru verificări suplimentare; b) respingerea contestației ca neîntemeiată sau tardivă. (4) În cazul prevăzut la alin. (3) lit. a), cauza restituită inspecției judiciare se repartizează pentru verificări suplimentare altui inspector-judecător.

4. Consiliul Superior al Magistraturii relevă că, în procedura de examinare a unei contestații depuse împotriva *Hotărârii Completului de contestații prin care a fost respinsă contestația împotriva deciziei inspectorului judiciar*, competența Consiliului constă în verificarea legalității unei hotărâri care nu are ca obiect de examinare o abatere disciplinară determinată și încadrată în prevederile art. 4 Legea nr. 178/2014, Consiliul, care în această procedură deține statut de instanță quasi-judiciară, are competența de a respinge contestația, ca neîntemeiată, ori de a o admite cu restituirea către inspectorul-judecător pentru efectuarea cercetării suplimentare (art. 29 din Legea nr. 178/2014).

4.1. În acest context, ținând cont de faptul că acțiunile judecătorei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la moment nu au primit o calificare ce s-ar încadra în prevederile art. 4 din Legea nr. 178/2014, Consiliul Superior al Magistraturii apreciază contestația drept o chestiune fără o complexitate deosebită, care poate fi examinată în procedură scrisă.

În jurisprudența sa Curtea Europeană a recunoscut, că poate fi justificată renunțarea la ținerea unei ședințe în cauze care ridică aspecte cu un caracter limitat [Allan Jacobsson împotriva Suediei (nr. 2), pct. 49; Valová, Slezák și Slezák împotriva Slovaciei, pct. 65-68] sau chestiuni de drept fără o complexitate deosebită [Varela Assalino împotriva Portugaliei (dec.); Speil împotriva Austriei (dec.)]. Curtea a decis în repetate rânduri că, în acest domeniu, autoritățile naționale pot, ținând cont de cerințele de eficiență și economie, să renunțe la a se întruni în ședință, organizarea sistematică a dezbaterilor putând să constituie un obstacol în calea diligenței speciale necesare în domeniul securității sociale (Schuler-Zraggen împotriva Elveției, pct. 58; Döry împotriva Suediei, pct. 41; a se vedea, a contrario, Salomonsson împotriva Suediei, pct. 39- 40).

4.2. Consiliul Superior al Magistraturii reține că, Hotărârea motivată a Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4

din 19 aprilie 2024 a fost recepționată de Zoia Corsacova la 7 iunie 2024, fapt pentru care a semnat în avizul de recepție (f.d. 37).

Respectiv, contestația înaintată de Zoia Corsacova, înregistrată la 16 iulie 2024, a fost depusă cu respectarea termenului de contestare.

5. Cu referire la termenul de 30 de zile de examinare a contestației, stabilit de art. 39 alin. (2) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, care a fost depășit, Consiliul relevă că, dispoziția din alin. (3) art. 29 din Legea nr. 178/2014, prin care autorului sesizării i s-a acordat dreptul de a contesta Hotărârea Completului de contestații a Colegiului disciplinar la Consiliul Superior al Magistraturii, a fost introdusă prin Legea nr. 5 din 2 februarie 2023 pentru modificarea unor acte normative (răspunderea disciplinară a judecătorilor și activitatea inspecției judiciare), în vigoare din 18 aprilie 2023.

5.1. Totodată, este relevant de notat că, în contextul cadrului legal adoptat de Parlament în ultimii doi ani, Consiliului Superior al Magistraturii i-au fost atribuite mai multe competențe legale, ce creează un volum excesiv de lucru, inclusiv pentru angajații secretariatului, care dispune de o capacitate de circa 54 la sută din personalul atribuit, fapt ce justifică depășirea termenului legal de soluționare a contestației.

6. Conform art. 3 din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor nr. 178/2014, judecătorii răspund disciplinar pentru comiterea abaterilor disciplinare prevăzute de prezenta lege. Încălcarea prevederilor altor acte normative atrage răspunderea disciplinară numai în cazurile în care fapta constituie o abatere disciplinară în conformitate cu art. 4.

6.1. Potrivit art. 18 din Legea nr. 178/2014, procedura disciplinară include următoarele etape: a) depunerea sesizărilor privind faptele care pot constitui abateri disciplinare; b) verificarea sesizărilor de către Inspecția judiciară și cercetarea disciplinară.

6.2. Plenul Consiliului atestă că, Inspecția judiciară, prin Decizia nr. 102s-158p/m din 26 februarie 2024, a respins, ca neîntemeiată, sesizarea înaintată de Zoia Corsacova, pe motiv că faptele expuse nu constituie abateri disciplinare în măsură să angajeze răspunderea disciplinară a judecătoarei vizate, conform prevederilor art. 4 alin. (1) lit. h) din Legea cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor.

6.3. Prin Hotărârea nr. 61/4 din 19 aprilie 2024 Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar a respins ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Zoia Corsacova împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 102s-158p/m din 26 februarie 2024, reținând în concluzie aceleași motive.

6.4. Din contestația depusă împotriva hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 a Colegiului disciplinar se atestă dezacordul autoarei contestației Zoia Corsacova cu acțiunile ilegale ale judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, privind absența nemotivată de la serviciu a judecătoarei vizate la 12 iulie 2023.

6.5. Din materialele cauzei disciplinare rezultă că, la caz nu a fost posibilă deducerea încălcării prevederilor legale privind absența nemotivată de la serviciu a judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 12 iulie 2023, deoarece a fost prezentată informația că magistrata vizată la data respectivă a participat la evenimentul de lansare al Proiectului „Asigurarea

integrității eficienței și independenței sistemului de justiție din Moldova-#JusticeMoldova”, organizat miercuri, 12 iulie 2023, între orele 14:00-16:00 (13:30 înregistrare), la Digital Park, sala Community Hall (str. Mihai Viteazul nr.15).

Proiectul #JusticePentruMoldova” este implementat de Institutul pentru Politici și Reforme Europene, în parteneriat cu Institutul pentru Raportarea Razboiului și Păcii (IWPR) și este finanțat de Uniune Europeană și cofinanțat de Fundația SOROS Moldova.

Corespunzător, a fost contramandată ședința de judecată de la 12 iulie 2023 și pronunțarea hotărârii la 13 iulie 2023.

Respectiv, aceste date, dar și pronunțarea la 13 iulie 2023 a hotărârii în cauza de judecată, denotă că nu s-a constatat absența nemotivată a magistratei de la serviciu, iar alegațiile contestatarei nu pot fi reținute ca fiind suficiente pentru responsabilizarea disciplinară a judecătoarei Ana Cucerescu. Or, nu au fost prezentate probe pertinente pentru confirmarea ilegalităților pretinse.

6.6. Astfel, autoarea contestației susține că, Inspecția judiciară și Completul de examinare a contestațiilor nu s-au pronunțat asupra argumentelor invocate în sesizare și contestația anterioară, referitoare la acțiunile ilegale privind absența nemotivată de la serviciu a magistratei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, la 12 iulie 2023.

6.7. În cadrul controlului de legalitate efectuat, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii observă că, atât Inspecția judiciară, cât și Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar s-au expus detaliat asupra argumentelor din sesizare, dând o apreciere justă circumstanțelor de fapt și acțiunilor judecătoarei sesizate.

6.8. Prin urmare, Plenul Consiliul Superior al Magistraturii nu a stabilit temeiuri pentru admiterea contestației înaintate de Zoia Corsacova împotriva hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emise în privința judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, și conchide că soluția adoptată de Completul de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar este corectă și legală, aceasta urmează a fi menținută, iar contestația depusă de Zoia Corsacova urmează a fi respinsă.

6.9 Este de menționat că, prin lege organică și, anume, în articolele 27-29 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a fost reglementată detaliat procedura de examinare a contestațiilor împotriva deciziilor Inspecției judiciare și împotriva hotărârilor Colegiului disciplinar.

Astfel, o persoană interesată, căreia Inspecția judiciară i-a respins o sesizare, poate utiliza două căi de atac prevăzute de lege, depunând o contestație la Completul de examinare a contestațiilor al Colegiului disciplinar și alta la Consiliul Superior al Magistraturii. Aceste două etape procedurale, prevăzute de legea organică, reprezentând activități quasi-judiciare, garantează în măsura stabilită de art. 6 CEDO accesul la justiție în raport cu autorului sesizării, întrucât conțin atât șanse și garanții ale apărării dreptului pretins încălcat, cât și rigori de formă, conținut și termene de procedură.

Din aceste considerente Hotărârea Plenului CSM, adoptată pe marginea contestației depuse de Zoia Corsacova împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024 va fi una fără drept de contestare.

7. Conform art. 27 din Legea nr. 178/2014: (1) Completele de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar verifică contestațiile împotriva deciziilor inspecției judiciare de respingere a sesizărilor.

(2) Completele de contestație sunt formate din 3 membri ai colegiului disciplinar numiți prin hotărârea colegiului disciplinar, cel puțin unul dintre ei fiind în mod obligatoriu judecător.

(3) Modul de organizare a ședințelor completelor de contestație este stabilit în Regulamentul cu privire la activitatea colegiului disciplinar.

Potrivit alin. (1) art. 29 din Legea nr. 178/2014, hotărârea privind respingerea sesizării se adoptă cu votul unanim al membrilor completului de contestație, iar alin. (3) art. 29 din Lege acordă dreptul de contestare a Hotărârii privind respingerea contestației împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, la Consiliul Superior al Magistraturii.

Această concluzie corespunde exigențelor cuprinse în jurisprudența Curții Constituționale și a CtEDO.

7.1. Prin Decizia nr. 137 din 29 septembrie 2022, Curtea Constituțională a Republicii Moldova, examinând excepția de neconstituționalitate a articolului 29 alin. (3) din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, a menționat că, pentru ca articolul 6 § 1 din Convenție să fie aplicabil, trebuie să existe o „dispută” cu privire la un „drept” despre care se poate afirma că este recunoscut în dreptul național, indiferent dacă este protejat sau nu de Convenție (Regner v. Republica Cehă [MC], 19 septembrie 2017, § 99; Denisov v. Ucraina [MC], 25 septembrie 2018, § 44).

7.2. Curtea Europeană a Drepturilor Omului, prin jurisprudența sa, interpretând articolul 6§1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, a stabilit că „dreptul la un tribunal” (accesul liber la justiție) nu este unul absolut, poate fi limitat, reglementarea sa fiind adesea variabilă în timp și în spațiu, în funcție de nevoile și resursele comunității și ale indivizilor (cauzele Golder contra Regatului Unit alț și Marii Britanii din 21 februarie 1975, §38, Ashingdane contra Regatului Unit din 28 mai 1985, §57). Condiția impusă constant de jurisprudența Curții în aplicarea articolului 6§1 din Convenție cere ca limitările operate de către statele contractante să nu restrângă nejustificat accesul individului la un „tribunal” în măsura în care dreptul în discuție să fie afectat în chiar substanța sa.

7.3. În aceeași măsură, Curtea Constituțională a stabilit că, potrivit art. 26 alin. (1) din Legea nr. 178/2014, în cazul în care nu se constată existența elementelor constitutive ale abaterii disciplinare sau faptele invocate în sesizare nu se confirmă prin probele administrate în procesul verificării prealabile, inspectorul-judecător elaborează o decizie motivată de respingere a sesizării, care poate fi contestată în fața completelor de examinare a contestațiilor ale Colegiului disciplinar.

Curtea Constituțională a menționat că, existența unui drept de acces la un tribunal împotriva deciziei Inspecției judiciare de respingere a sesizării, nu a demonstrat existența unui drept „civil” care poate fi apărut în justiție. Răspunderea

disciplinară a judecătorilor reprezintă o procedură de drept public care urmărește să asigure responsabilitatea judecătorilor și, prin urmare, încrederea publicului în justiție. Fără a nega importanța acestei instituții, Curtea Constituțională a menționat că, în eventualitatea sancționării disciplinare a unui judecător, persoana care a depus sesizarea nu va obține vreun avantaj patrimonial sau nepatrimonial care ar putea fi catalogat ca un drept „civil”.

Curtea Constituțională a statuat că, printr-o faptă comisă de un judecător, ar putea fi lezate drepturile fundamentale ale unei persoane. Totuși, încălcările în discuție pot fi remediate prin intermediul altor mijloace, e.g. exercitarea căilor de atac împotriva hotărârii care lezează un drept, formularea unor acțiuni civile în despăgubire (e.g. pe baza Legii nr. 1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești sau pe baza Legii nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești) sau alte remedii care pun în aplicare obligațiile pozitive ale statului de a asigura protecția drepturilor omului.

7.4. În această ordine de idei, nu va putea fi invocat faptul cu referire la o pretinsă îngrădire a accesului la justiție, întrucât în această situație cadrul normativ pertinent instituie o triplă jurisdicție la examinarea sesizării, iar hotărârea Plenului Consiliului Superior al Magistraturii va fi una irevocabilă.

În conformitate cu dispozițiile art. 24 alin. (1) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii adoptă hotărâri cu votul deschis al majorității membrilor prezenți, cu excepția cazului prevăzut în art. 19 alin. (4).

Potrivit art. 15 alin. (2) din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, ședința Consiliului Superior al Magistraturii este deliberativă dacă la ea participă cel puțin două treimi din membrii care sunt în exercițiul funcției și nu se află în situațiile menționate la art. 18 alin. (1) din Legea menționată.

Având în vedere cele expuse și urmare a exprimării votului membrilor prezenți la ședință, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii cu 8 (opt) voturi pro și 0 (zero) voturi împotriva respinge contestația depusă de Zoia Corsacova împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024.

În corespundere cu art. 39 și 40 din Legea nr. 178 din 25 iulie 2014 cu privire la răspunderea disciplinară a judecătorilor, art. 22 și 24 din Legea 947-XIII din 19 iulie 1996, Plenul Consiliului Superior al Magistraturii

H O T Ă R Ă Ș T E:

1. Se respinge contestația depusă de Zoia Corsacova împotriva Hotărârii Completului de examinare a contestațiilor nr. 2 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emise în privința judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani.

2. Se menține fără modificări Hotărârea Completului de examinare a contestațiilor nr.1 al Colegiului disciplinar nr. 61/4 din 19 aprilie 2024, emisă în privința acțiunilor judecătoarei Ana Cucerescu de la Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată contestația depusă de Zoia

Corsacova împotriva Deciziei Inspecției judiciare nr. 102s-158p/m din 26 februarie 2024.

3. Prezenta Hotărâre este irevocabilă.

4. Copia prezentei Hotărâri se expediază spre informare persoanelor vizate și se publică pe pagina web a Consiliului Superior al Magistraturii (www.csm.md).

**Președintele ședinței Plenului
Consiliului Superior al Magistraturii**

Sergiu CARAMAN